

(Str. 6.) — »In naša tozadevna kooperacija z liberalci nima z liberalizmom prav nič opraviti.« (Str. 6.) — »In zdaj bi se naenkrat moral pred kakim Jakličem zagovarjati.« (Str. 2.) Pet strani je posvečenih politički usmrtitvi dr. Šušteršiča. Može je storil tri smrtne grehe. In to ga je ubilo: »Dajmo jih po čepinjah! — 2. »Pozvedovanje po veleizdajalcih«. — 3. »V Curihu je hotel na vsak način brzojavno pozdraviti nemškega cesarja«. — Nas je sram in strah, s takim »voditeljem« se prikazati pred slovenskim svetom. (Str. 13.) — »Dr. Šušteršič je danes tako diskretiran, da rešimo čast katoliškega imena samo s tem, če nimamo z njim nič opraviti.« (Str. 14.) — Za napredno učiteljstvo je ta brošura prav lepo zadoščenje in v vsakem oziru prav informativna. X.

Zofka Kveder-Demetrovič: Njeno življenje. Izdala »Matica Slovenska«. — Knezova knjižnica, XXI. zvezek. V Ljubljani, 1914. — V tej povesti opisuje pisateljica na 175 straneh trpljenje in bojevanje nesrečne žene in matere Tilde. In poglaviti smoter vse oblike skrbno nanešenih dejanj naj služi dokazu, da se proti takozvani podedovanosti — atavizmu ne da ničesar storiti in da je ves trud zaman. Kar je usoda začrtala, to izvrši nemoteno, čeprav se ji človek upira z vsemi svojimi telesnimi in duševnimi volinami — tudi preko trupel koraka usoda do svojega smotra. — Odkritosrčno moramo priznati, da nas pisateljica ni mogla nikakor prepričati v kljub tehničnim dokazom o veljavnosti svojih nazorov o podedovanosti. Saj smo kot pedagogi trdno uverjeni in lahko dokažemo, da ravno podedovanost ni tako hudo zlo, da bi ji človek ne mogel pristriči peruti in da bi ne mogel rešiti iz njenih kremplev nesrečne žrtve. — Prave vzgoje je treba, posluževati se mora pravi pedagog ob taki priliki pač take metode, ki jo je Milčinski tako srečno in lepo opisal v svojih »treh pičkah«. Tilda kot mati pač ni bila na mestu, da bi tekmovala — po pisateljicih mislih — z brezobzirno korakačo podedovanostjo, ki hoče doseči svoj smoter in ga tudi doseže, čeravno pokonca kar tri družine. Tilda, »ki ni imela skoro nobene šolske izobrazbe«, je imela pač ono opičjo ljubezen do svojih otrok, ki jo tako pogostoma opažamo pri

naših slovenskih materah — žal, da je istina! — posebno pa do Rajka, da je postala skoro gluha in slepa do vseh Rajkovih lumparij; ostalo je le pri besedah in pridigah, namesto da bi se poslužila tiste zdrave metode, ki jo je tako lepo priporočil stric Robert: »Naslonil bi si ga čez koleno in mu z leskovko odšel par zdravih!« In slednjič, če je videla, da mora njen oboževani sin zapasti slednjič podedovanosti, zakaj ga je pustila v tako nevarnem mestu, kakor je ravno Trst? Vsaj imamo dovolj poglobljene, kjer dobi tak »človek in pol« kakor je Rajko primernejše družbe, kakor jo je imel po tržaških beznicah. — Slovenskim materam, ki jim pride ta knjiga v roke, pač svetujem, da naj se ne vda- jajo v popolno oblast nazorom pisateljice Kvedrove glede podedovanosti, zakaj s pravo zdravo odgojo se prepreči tudi najhujše zlo; vsaka podedovanost ima svoje meje, preko katerih ne pride, ako ji človek zastavi svoj »ne!« — Če se pa postavimo na stališče pisateljice »Njenega življenja«, potem pa vzmimo vse vzgojeslovje med staro šaro in čakajmo, kdaj dovrši podedovanost svojo nalogo!

iv. Sega.

Gruda umira. Napisal René Bazin. Iz francoščine prevlel Izidor Cankar. — Izdala in založila Leonova družba. V Ljubljani 1917. Tiskala Katoliška tiskarna. — Srečno roko je imel dr. I. Cankar, ko si je izbral to lepo delo pri nas. Še tako malo znanega francoskega pisatelja Reneja Bazina, da ga prevedemo na naš jezik. Vse dejanje je prav klasično opisano, tako preprosto, a vendar tako pestro in živo. Iz vsega spisa veje tisti otožno mehki, toda življenja polni duh, kakor plava po omih monotonih planjavah širne Vendée, ki je dala vkljub svoji uborni rodovitnosti vendar toliko dobrih državljanov. In človek nehote zasanja v to tako čarobno opisano pokrajino, da jo zazre pred seboj v vseh podrobnostih, da jo nehote vzljubi — kakor vzljubi glavnega junaka tega romana Luminedaua — Škoda, tip Vendéca. Ko pa odložiš knjigo, čutiš, da so ti kraji in ljudje tako znani, kakor bi sam med njimi bival že leta in leta. — Pravilno bi bilo, da se vendar že enkrat postavimo pri prevodih na stališče, da imena pišimo tako, kakor jih v originalu izgovarjamo. Človeka čudno dir-

ne, ko sliši celo naše inteligente prav često izgovarjati tuja imena tako, da zardi sramu.

iv. Sega.

Oprostitev za službo na fronti nesposobnih učiteljev.

Korespondenčni urad poroča 6. t. m., da je domobranksko ministrstvo svoječasno odredbo glede splošne oprostitve za službo na fronti nesposobnih učiteljev na pobudo naučne uprave z najnovejšim razpisom razširilo v tem smislu, da bodo poslej ne-le učitelji, ki služijo kot navadni, za službo na fronti nesposobni vojaki v ozadju, marveč tudi vsi učitelji z državnih, deželnih in občinskih zavodov, ki so za službo na fronti trajno nesposobni in zmožni le za pomožno službo z dostavkom »za stražno službo« (izvid B), do 15. julija 1918 začasno splošno oproščeni. Te oprostitve morejo postati deležni le tisti učitelji, ki morejo z listinami dokazati, da so za učiteljski poklic izprašani in imajo v rokah odlok, ki so bliž z njim nastavljeni v službi.

Listnica upravnštva.

P. n. naročniki, ki so člani s. u. d., in ki so jih društva doslej izkazala, dobe naknadno že izšle številke. Prosimo malo potrpljenja, ker je dela veliko.

Nekateri takih novih naročnikov so poslani jim številke vrnili, češ, da niso lista naročili. S tem so pozabili, da ne marajo stanovskega lista ali pa da ne soglašajo z novim poslovnim redom »Zaveze«.

Upravnštvo noče lista nikomur vsiljevati, glede nasprotja s članstvom s. n. d. in novim posl. redom »Zaveze« pa naj uredi v domačih o. u. društvih.

Stare dolžnike prosimo opetovano, naj poravnajo svoj dolg, da bde zadeva že enkrat urejena. Ob prejemu draginjske dklade se da to že urediti; le trdne volje in zavednosti treba.

Upravnštvo.

Izdajatelj in odgovorni urednik:
Radivoj Korene.
Last in založba »Zaveze avstrijskega jugoslovanskega učiteljstva«.
Tiska »Učiteljska tiskarna« v Ljubljani.

Naš denarni zavod.

Geslo: Kar plodono naložim, v pomoč le sebi podarim.
Hranilnica in posojilnica »Učiteljskega konvikta« v Ljubljani
registrovana zadruga z omejenim jamstvom.
Promet do 28. febr. 1918 K 29.398.85.

Uradne ure: Vsak četrtek in vsako soboto od 1/2. do 1/2. ure popoldne.

Št. 132/P 1918

Razpis službe.

V Vurbergu je na trirazredni mešani ljudski šoli (III. krajevni razred) razpisana nadučiteljska služba. Prosilec mora biti več slovenskega in nemškega jezika ter katoliške vere. — Redno opremljene prošnje je vlagati do 31. marca 1918 na krajni šolski svet v Vurbergu.

Okrajni šolski svet ptujski v Ptuj, dne 24. februarja 1918.

Predsednik.

Največja slovenska hranilnica! MESTNA HRANILNICA LJUBLJANSKA Ljubljana, Prešernova ulica št. 3.

je imela vlog koncem leta 1917 . . . . . K 66,800.000.—
hipotečnih in občinskih posojil . . . . . „ 27,000.000.—
rezervnega zaklada . . . . . „ 2,000.000.—

Sprejema vloge vsak delavnik in jih obrestuje najvišje po

4%

večje in nestalne vloge pa po dogovoru.

Hranilnica je pupilarno varna in stoji pod kontrolo
c. kr. deželne vlade.

Za varčevanje ima vpeljane lične domače hranilnike.

Posoja na zemljišča in poslopja na Kranjskem proti 5%,
izven Kranjske pa proti 5 1/4% obrestim in proti najmanj 1%
oziroma 3/4% odplačevanju na dolg.

V podpiranje trgovcev in obrtnikov ima ustanovljeno
Kreditno društvo.

Hranilnica in posojilnica »Učiteljskega konvikta«, v Ljubljani.

r. z. z. o. j.

Celkovni račun št. 12.366.

Zadružnik našega denarnega zavoda postane lahko vsak, kogar sprejme načelstvo. Delež 50 K, se mora takoj polno plačati. Posebno se pripravljajo ti deleži kot osnovne glavniče učiteljskih društev. Deležne vloge se obrestujejo po 5%.

Vstopnine se enkrat za vselej plača 2 K.

Hranilne vloge se sprejemajo od vsacega, ako tudi ni zadružnik. Obrestna mera je 4 1/2%. Obrestovanje se pričinja dvakrat na mesec in sicer: 1. in 16. dne vsacega meseca.

Posojila se dajo le zadružnikom na osebni kredit po jako ugodnih pogojih. Posojila dovoljuje načelstvo. Načelstvene seje so vsako 2. in 4. delavno soboto v mesecu. Zadruga plačuje za željo za svoje dolžnike premije ter tudi osreduje pri zavarovanju.

Vrača se po spodaj navedenih načinih. Vsakdo si lahko izbere način vračila po svoji osebni potrebi in po svoji plačilni zmožnosti.

Vsacih 100 K posojila se vrača po načinu:

mesečnih rokov	rokov	rok
A v 12 in sicer 11	à 9 K — h,	12. 4 K 73 h
B „ 18 „ 17	„ 6 „ — „	18. 3 „ 56 „
C „ 24 „ 23	„ 4 „ 50 „	24. 4 „ — „
D „ 38 „ 37	„ 3 „ — „	38. — „ 66 „
E „ 46 „ 45	„ 2 „ 50 „	46. 1 „ 81 „
F „ 60 „ 59	„ 2 „ — „	60. — „ 70 „
G „ 70 „ 69	„ 1 „ 75 „	70. 1 „ 42 „
H „ 85 „ 84	„ 1 „ 50 „	85. 1 „ 26 „

Informacije pošilja zadruga vsakomur franco, kdor vpošlje 30 h v pisemskih znakah. Na prošnje brez vpošiljatve navedenih znamk se **ne odgovarja.**

Dopise je naslovljati edino na zadrugo, ne na posamezne člane načelstva. Zadrugi lokal je v Ljubljani, Frančiškanska ulica 6.

Uradne ure za stranke so izvenzmiš praznikov vsak četrtek in vsako soboto od 1/2. do 1/2. ure popoldne.

Najpripravnejša in najlepša darila za otroke

MLADINSKI SPISI,

ki jih je izdalo in založilo

„Društvo za zgradbo Učiteljskega konvikta v Ljubljani“.

Cena vsaki knjigi, ki je lepo vezana in bogato ilustrirana, je s poštnino vred le 1 K 30 vin.

„ZVONČEK“.

List s podobami za slovensko mladino.

Letniki od III. do XVII.

V navadni vezbi 6 K, elegantno vezan 7 K.

Vsi ti spisi se naročajo v »Učiteljski tiskarni« v Ljubljani in v vsaki knjigotržnici.

Ali ste že član društva »Jubilejska samopomoč«?

Društveniki so lahko učitelji, njihove žene in učiteljice po Kranjskem, Štajerskem, Primorskem in Koroškem. V društvo se sprejemajo le oni, ki še niso stari nad 45 let.

Pri pristopu v društvo se plača pristopnina, ki se ravna po starostnih letih in sicer do 25 let 2 K 50 h, od 25 do 30 let 5 K, od 30 do 35 let 10 K, od 35 do 40 let 15 K, od 40 do 45 let 20 K; poleg tega še 2 K za prvi smrtni slučaj, 2 K letnine, 1 K vpisnine, 30 h upravnine in 20 h poštuine.

Letno se plačuje 30 h upravnine in 2 K za rezervni fond, ki je znašal koncem XII. upravne dobe 8052 K 99 h.

Po društvenikovi smrti izplača načelništvo takoj zakonitim dedičem tolikokrat po 2 K, kolikor je društvenikov (sedaj 250). Po smrti društvenika plačajo drugi društveniki po 2 K za nadaljni slučaj smrti.

Vsa pojasnila glede pristopa v društvo daje

Jubilejska samopomoč v Ljubljani, Frančiškanska ulica 6.